

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری

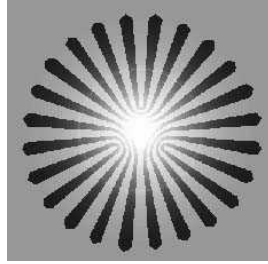
عنوان :

پیش بینی بازده سهام با استفاده از نسبت های مالی

نگارش : محمد راشدی

استاد راهنما : سید حسن صالح نژاد

تیرماه ۱۳۹۰

Payame Noor University
Department Of Accounting

Predicting stock return by Using financial Ratios

By

Mohammad Rashedi

Supervisor

Dr. Hasan Salehnejad

Advisor

Dr. Abdolkarim Moghadam

Submitted In Partial Fulfillment Of The Requirements

For The Degree M SC In Accounting

2011 July

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

آسمانی پر از ستاره، دشتی پر از گل، تقدیم به آنی که بهشت زیرپایش
جادارد به مادرم... که مهرش تا ابد در دلم جای دارد.

پدر عزیزم از تو آموختم چگونه سبکبال زندگی کنم این بالهای پرواز
قناعت و امید و عشق راتو به من بخشیدی.

و تقدیم به تمامی خوبانی که شمع وجودشان روشنگر راه زندگانم بوده
است.

تقدیر و تشکر:

در اینجابر خود لازم می دانم از جناب آقای دکتر سید حسن صالح نژاد استاد محترم راهنما و نیز جناب آقای دکتر عبدالکریم مقدم استاد محترم مشاور این پایان نامه که دلسوزانه باراهنمایی های خویش علاوه بر طول دوران تحصیل، در تکمیل و رفع نواقص این تحقیق مرا هدایت نمودند صمیمانه سپاسگذاری و تشکر نمایم.

همچنین از جناب آقای علیرضا شهنواز و مهندس هوشنگ گورچینی اساتید محترم دانشگاه پیام نور بیجار که در زمینه آماری نکات ارزنده و آموزنده ای جهت پربارتر شدن محتوای این پایان نامه ارائه نمودند نیز، تشکر و قدردانی می نمایم.

در پایان از کلیه دوستان عزیزم بویژه آقای احسان قدردان و مقداد قمر نیا که در قسمت های مختلف پایان نامه مرایاری کردند صمیمانه سپاسگزاری می کنم.

چکیده

هدف از انجام این تحقیق پیش بینی بازده سهام عادی با استفاده از نسبت های مالی می باشد. در این پژوهش رابطه بین بازده سهام عادی پیش بینی شده و نسبت های مالی طی سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ بررسی شده است. که این بازده سهام عادی پیش بینی شده میانگین هندسی ۵ سال گذشته بازده سهام عادی به عنوان معیاری جهت تصمیم گیری سرمایه گذاران بوده و اینکه سرمایه گذاران و سایر استفاده کنندگان از صورت های مالی به این نکته مهم پی ببرند که نسبت های مالی به عنوان یکی از روش های تجزیه و تحلیل صورت های مالی، دارای باراطلاعاتی است. با کمک روش های آماری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل ضرایب رگرسیون چند متغیره، فرضیه های تحقیق مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و نتایج حاصل از این تجزیه و تحلیل حاکی از این است که:

- در سال ۱۳۸۴ آزمون فرضیات نشان داد که فقط بین نسبت سود هر سهم (EPS) و نسبت قیمت هر سهم به فروش (P/S) با بازده سهام پیش بینی شده (E(R)) رابطه معناداری وجود دارد.
- در سال ۱۳۸۵ مشخص شد که بین سه متغیر مستقل یعنی نسبت های سود هر سهم (EPS)، نسبت قیمت به ارزش دفتری هر سهم (P/B) و نسبت بازده خالص داراییها (ROA) با متغیر وابسته یعنی بازده سهام پیش بینی شده (E(R)) رابطه معناداری وجود دارد.
- در سال ۱۳۸۶ آزمون فرضیات نشان داد که بین سه نسبت سود هر سهم (EPS)، نسبت قیمت هر سهم به فروش (P/S) و نسبت قیمت به سود هر سهم (P/E) با بازده سهام پیش بینی شده (E(R)) رابطه معناداری وجود دارد و بین متغیرهای مستقل دیگر و متغیر وابسته رابطه معناداری یافت نشد.
- در سال ۱۳۸۷ مشخص شد که بین سه متغیر مستقل یعنی نسبت های سود هر سهم (EPS)، نسبت قیمت به ارزش دفتری هر سهم (P/B) و نسبت قیمت به سود هر سهم (P/E) با متغیر وابسته یعنی بازده سهام پیش بینی شده (E(R)) رابطه معناداری وجود دارد.
- در سال ۱۳۸۸ مشخص شد که بین سه متغیر مستقل یعنی نسبت های سود هر سهم (EPS)، نسبت قیمت به ارزش دفتری هر سهم (P/B) و نسبت بازده خالص داراییها (ROA) با متغیر وابسته یعنی بازده سهام پیش بینی شده (E(R)) رابطه معناداری وجود دارد.

یک دلیل احتمالی علت ضعیف بودن بازده سهام پیش بینی شده این است که بازده سهام پیش بینی شده در بازار چین و ایران نامتجانس (ناهمگون) می باشد و علت احتمالی دیگر عدم کارایی بازار چین و بازار ایران یا کارایی کم آنها می باشد. این دلایل نشان می دهد که بازده سهام پیش بینی شده ضعیف با باراطلاعاتی کم داده ها مرتبط است.

کلمات کلیدی: بازده سهام پیش بینی شده ($E(R)$) ، نرخ بازده دارائیهها (ROA)، نسبت قیمت به سود هر سهم (P/E)، نسبت قیمت به ارزش دفتری هر سهم (P/B)، نسبت قیمت به فروش هر سهم (P/S)، نسبت سود هر سهم (EPS)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	۱-۱) مقدمه.....
۳	۲-۱) تشریح و بیان مسئله.....
۴	۳-۱) اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۵	۴-۱) روش شناسی تحقیق.....
۵	۵-۱) سوالات تحقیق.....
۶	۶-۱) فرضیه های تحقیق.....
۶	۷-۱) اهداف تحقیق.....
۷	۸-۱) متغیرهای تحقیق و تعریف عملیاتی آنها.....
۸	۹-۱) قلمرو مکانی و زمانی پژوهش.....
۸	۱۰-۱) جامعه آماری و نحوه نمونه.....
۹	۱۱-۱) روش گردآوری اطلاعات.....
۹	۱۲-۱) روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....
۱۰	۱۳-۱) نتایج تحقیق.....
۱۰	۱۴-۱) چهارچوب تحقیق.....
۱۱	۱۵-۱) خلاصه فصل.....

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱۳	۱-۲) مقدمه.....
۱۳	۲-۲) حسابداری و گزارشگری مالی.....
۱۴	۱-۲-۲) استفاده کنندگان از گزارشات مالی.....

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۲-۲-۲) هدف های حسابداری و گزارشگری مالی	۱۵
۲-۲-۳) هم راستایی تحقیق حاضر با هدف های حسابداری و گزارشگری مالی	۱۹
۲-۳-۲) تجزیه و تحلیل صورت های مالی	۲۰
۲-۳-۱) ابزارها و تکنیک های تجزیه و تحلیل	۲۳
۲-۳-۲) نسبتهای مالی	۲۳
۲-۳-۳) طبقه بندی نسبتها	۲۶
۲-۳-۴) دامنه استفاده از نسبت های مالی	۲۸
۲-۳-۵) استفاده کنندگان از نسبت های مالی	۲۸
۲-۳-۶) نقاط ضعف و قوت نسبتهای مالی	۲۹
۲-۴) پیش بینی بازده سهام عادی	۳۱
۲-۵) انتخاب اولیه متغیرهای مستقل	۳۴
۲-۶) تحقیقات انجام شده در خارج از کشور	۳۹
۲-۷) تحقیقات انجام شده در ایران	۴۷
۲-۸) خلاصه فصل	۵۱

فصل سوم : روش تحقیق

۳-۱) مقدمه	۵۳
۳-۲) روش تحقیق	۵۴
۳-۳) جامعه و نمونه آماری	۵۴
۳-۴) ابزار اندازه گیری در تحقیق	۵۷
۳-۵) پرسش های پژوهش	۵۸
۳-۶) تدوین فرضیه ها	۵۹
۳-۷) متغیرهای پژوهش و تعریف عملیاتی آنها	۵۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶۲	۸-۳) روش آماری تحقیق.....
۶۴	۹-۳) خلاصه فصل.....

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۶۶	۱-۴) مقدمه.....
۶۶	۲-۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات سال ۱۳۸۴.....
۶۶	۱-۲-۴) تحلیل توصیفی اطلاعات.....
۶۷	۲-۲-۴) تحلیل استنباطی.....
۷۶	۳-۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات سال ۱۳۸۵.....
۷۶	۱-۳-۴) تحلیل توصیفی.....
۷۷	۲-۳-۴) تحلیل استنباطی.....
۸۶	۴-۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات سال ۱۳۸۶.....
۸۶	۱-۴-۴) تحلیل توصیفی.....
۸۷	۲-۴-۴) تحلیل استنباطی.....
۹۶	۵-۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات سال ۱۳۸۷.....
۹۶	۱-۵-۴) تحلیل توصیفی.....
۹۷	۲-۵-۴) تحلیل استنباطی.....
۱۰۶	۶-۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات سال ۱۳۸۸.....
۱۰۶	۱-۶-۴) تحلیل توصیفی.....
۱۰۶	۲-۶-۴) تحلیل استنباطی.....
۱۱۵	۷-۴) آزمون مکمل.....
۱۱۵	۱-۷-۴) تحلیل توصیفی.....
۱۱۵	۲-۷-۴) تحلیل استنباطی.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل پنجم: خلاصه و نتیجه گیری
۱۲۵	۱-۵) مقدمه
۱۲۶	۲-۵) خلاصه تحقیق
۱۲۷	۳-۵) نتایج تحقیق ، مقایسه با تحقیقات مشابه و تفسیر نتایج
۱۲۹	۴-۵) محدودیت های تحقیق
۱۳۰	۵-۵) پیشنهادات تحقیق
۱۳۱	۶-۵) توصیه برای تحقیقات آتی
۱۳۲	منابع و مآخذ

فهرست جداول و اشکال

صفحه	عنوان
	فصل سوم
۵۶	جدول (۱-۳) نمونه گیری از جامعه آماری
۵۷	جدول (۲-۳) روش جمع آوری داده ها و منابع
۶۱	جدول (۲-۳) معرفی متغیرهای تحویق و شاخص های سنجش آنها

فصل چهارم

۶۷	جدول (۱-۲-۴) تحلیل توصیفی اطلاعات سال ۱۳۸۴
----	--

فهرست جداول و اشکال

صفحه	عنوان
۶۷.....	جدول (۲-۱-۴) ضرایب همبستگی خطی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۶۸.....	نمودار (۱-۲-۴) پراکنش متغیر مستقل (EPS) در مقابل متغیر وابسته (E(R)).....
۶۸.....	نمودار (۲-۲-۴) پراکنش متغیر مستقل (ROA) در مقابل متغیر وابسته.....
۶۹.....	نمودار (۳-۲-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/B) در مقابل متغیر وابسته.....
۷۰.....	نمودار (۴-۲-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/S) در مقابل متغیر وابسته.....
۷۰.....	نمودار (۵-۲-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/E) در مقابل متغیر وابسته.....
۷۱.....	جدول (۳-۲-۴) شاخصهای توصیفی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۷۲.....	جدول (۴-۲-۴) آنالیز واریانس.....
۷۲.....	جدول (۵-۲-۴) ضرایب همبستگی چندگانه، ضریب تعیین، ضریب تعیین تعدیل شده.....
۷۳.....	جدول (۶-۲-۴) جدول ضریب Xهای استاندارد نشده و استاندارد شده.....
۷۴.....	نمودار (۶-۲-۴) استقلال مانده ها.....
۷۵.....	نمودار (۷-۲-۴) نرمال بودن مانده ها.....
۷۵.....	نمودار (۸-۲-۴) همگونی واریانس مانده ها.....
۷۶.....	جدول (۷-۲-۴) ضرایب همبستگی بین متغیرهای کنترلی و متغیر وابسته.....
۷۷.....	جدول (۱-۳-۴) تحلیل توصیفی اطلاعات سال ۱۳۸۵.....
۷۷.....	جدول (۲-۳-۴) ضرایب همبستگی خطی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۷۸.....	نمودار (۱-۳-۴) پراکنش متغیر مستقل (EPS) در مقابل متغیر وابسته (E(R)).....
۷۹.....	نمودار (۲-۳-۴) پراکنش متغیر مستقل (ROA) در مقابل متغیر وابسته.....
۷۹.....	نمودار (۳-۳-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/B) در مقابل متغیر وابسته.....
۸۰.....	نمودار (۴-۳-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/S) در مقابل متغیر وابسته.....
۸۰.....	نمودار (۵-۳-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/E) در مقابل متغیر وابسته.....
۸۱.....	جدول (۳-۳-۴) شاخصهای توصیفی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....

فهرست جداول و اشکال

صفحه	عنوان
۸۲	جدول (۴-۳-۴) آنالیز واریانس.....
۸۲	جدول (۵-۳-۴) ضریب همبستگی چندگانه، ضریب تعین، ضریب تعیین تعدیل شده.....
۸۳	جدول (۶-۳-۴) ضریب Xهای استاندارد نشده و استاندارد شده.....
۸۴	نمودار (۶-۳-۴) استقلال مانده ها.....
۸۵	نمودار (۷-۳-۴) نرمال بودن مانده ها.....
۸۵	نمودار (۸-۳-۴) همگونی واریانس مانده ها.....
۸۶	جدول (۷-۳-۴) ضریب همبستگی بین متغیرهای کنترلی و متغیر وابسته.....
۸۷	جدول (۱-۴-۴) تحلیل توصیفی اطلاعات سال ۱۳۸۶.....
۸۷	جدول (۲-۴-۴) ضرایب همبستگی خطی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۸۸	نمودار (۱-۴-۴) متغیر مستقل (EPS) در مقابل متغیر وابسته.....
۸۹	نمودار (۲-۴-۴) پراکنش متغیر مستقل (ROA) در مقابل متغیر وابسته.....
۸۹	نمودار (۳-۴-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/B) در مقابل متغیر وابسته.....
۹۰	نمودار (۴-۴-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/S) در مقابل متغیر وابسته.....
۹۰	نمودار (۵-۴-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/E) در مقابل متغیر وابسته.....
۹۱	جدول (۳-۴-۴) شاخصهای توصیفی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۹۲	جدول (۴-۴-۴) آنالیز واریانس.....
۹۲	جدول (۵-۴-۴) ضریب همبستگی چندگانه، ضریب تعین، ضریب تعیین تعدیل شده.....
۹۳	جدول (۶-۴-۴) ضریب Xهای استاندارد نشده و استاندارد شده.....
۹۴	نمودار (۶-۴-۴) استقلال مانده ها.....
۹۵	نمودار (۷-۴-۴) فرض نرمال بوده مانده ها.....
۹۵	نمودار (۸-۴-۴) همگونی واریانس مانده ها.....
۹۶	جدول (۷-۴-۴) ضریب همبستگی بین متغیرهای کنترلی و متغیر وابسته.....
۹۷	جدول (۱-۵-۴) تحلیل توصیفی اطلاعات سال ۱۳۸۷.....
۹۷	جدول (۲-۵-۴) ضرایب همبستگی خطی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....

فهرست جداول و اشکال

صفحه	عنوان
۹۸	نمودار (۱-۵-۴) متغیر مستقل (EPS) در مقابل متغیر وابسته.....
۹۹	نمودار (۲-۵-۴) پراکنش متغیر مستقل (ROA) در مقابل متغیر وابسته.....
۹۹	نمودار (۳-۵-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/B) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۰۰	نمودار (۴-۵-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/S) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۰۰	نمودار (۵-۵-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/E) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۰۱	جدول (۳-۵-۴) شاخصهای توصیفی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۱۰۲	جدول (۴-۵-۴) آنالیز واریانس.....
۱۰۲	جدول (۵-۵-۴) ضریب همبستگی چندگانه، ضریب تعین، ضریب تعیین تعدیل شده.....
۱۰۳	جدول (۶-۵-۴) ضریب Xها ی استاندارد نشده و استاندارد شده.....
۱۰۴	نمودار (۶-۵-۴) استقلال مانده ها.....
۱۰۴	نمودار (۷-۵-۴) فرض نرمال بوده مانده ها.....
۱۰۵	نمودار (۸-۵-۴) هم‌گونی واریانس مانده ها.....
۱۰۵	جدول (۷-۵-۴) ضریب همبستگی بین متغیرهای کنترلی و متغیر وابسته.....
۱۰۶	جدول (۱-۶-۴) تحلیل توصیفی اطلاعات سال ۱۳۸۸.....
۱۰۷	جدول (۲-۶-۴) ضرایب همبستگی خطی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۱۰۷	نمودار (۱-۶-۴) متغیر مستقل (EPS) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۰۸	نمودار (۲-۶-۴) پراکنش متغیر مستقل (ROA) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۰۸	نمودار (۳-۶-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/B) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۰۹	نمودار (۴-۶-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/S) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۰۹	نمودار (۵-۶-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/E) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۱۰	جدول (۳-۶-۴) شاخصهای توصیفی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۱۱۱	جدول (۴-۶-۴) آنالیز واریانس.....
۱۱۱	جدول (۵-۶-۴) ضریب همبستگی چندگانه، ضریب تعین، ضریب تعیین تعدیل شده.....
۱۱۲	جدول (۶-۶-۴) ضریب Xها ی استاندارد نشده و استاندارد شده.....
۱۱۳	نمودار (۶-۶-۴) استقلال مانده ها.....

فهرست جداول و اشکال

صفحه	عنوان
۱۱۳	نمودار (۷-۶-۴) فرض نرمال بوده مانده ها.....
۱۱۴	نمودار (۸-۶-۴) همگونی واریانس مانده ها.....
۱۱۴	جدول (۷-۶-۴) ضریب همبستگی بین متغیرهای کنترلی و متغیر وابسته.....
۱۱۵	جدول (۱-۷-۴) تحلیل توصیفی اطلاعات مکمل.....
۱۱۶	جدول (۲-۷-۴) ضرایب همبستگی خطی بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۱۱۶	نمودار (۱-۷-۴) متغیر مستقل (EPS) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۱۷	نمودار (۲-۷-۴) پراکنش متغیر مستقل (ROA) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۱۷	نمودار (۳-۷-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/B) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۱۸	نمودار (۴-۷-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/S) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۱۸	نمودار (۵-۷-۴) پراکنش متغیر مستقل (P/E) در مقابل متغیر وابسته.....
۱۱۹	جدول (۳-۷-۴) شاخصهای توصیفی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته.....
۱۲۰	جدول (۴-۷-۴) آنالیز واریانس.....
۱۲۰	جدول (۵-۷-۴) ضریب همبستگی چندگانه، ضریب تعین، ضریب تعیین تعدیل شده.....
۱۲۱	جدول (۶-۷-۴) ضریب Xهای استاندارد نشده و استاندارد شده.....
۱۲۲	نمودار (۶-۷-۴) استقلال مانده ها.....
۱۲۲	نمودار (۷-۷-۴) فرض نرمال بوده مانده ها.....
۱۲۳	نمودار (۸-۷-۴) همگونی واریانس مانده ها.....
۱۲۳	جدول (۷-۷-۴) ضریب همبستگی بین متغیرهای کنترلی و متغیر وابسته.....

پیوست ها

ردیف	عنوان
پیوست الف	داده های آماری
پیوست ب	نتایج تجزیه و تحلیل داده ها

فصل اول

کلیات تحقیق

حسابداری را می توان یک سیستم اطلاعاتی دانست که درون داده های آن رویدادهای دارای اثر مالی و برون داده های آن اطلاعات حسابداری و مالی است . اطلاعات حسابداری محصول نهایی سیستم اطلاعات حسابداری تلقی می گردد. این اطلاعات با هدف پاسخ به نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان می باشد که عمده ترین شکل آن صورت های مالی اساسی است . از جمله مهمترین اهداف سیستم اطلاعات حسابداری که در تئوری بنیانی حسابداری^۱ نیز بر آن تأکید شده است، ایجاد توانایی تصمیم گیری برای استفاده کنندگان در مورد استفاده از منابع محدود می باشد . شش دلیل اساسی و از منظر استفاده کنندگان، خاصه سرمایه گذاران، مهمترین هدف سیستم اطلاعات حسابداری را می توان تأمین و ارائه اطلاعات مفید برای تصمیم گیری دانست . صرف نظر از موضوع مورد تصمیم، هنگامی که در مورد تصمیم گیری صحبت می شود اغلب این امر باتوان اندازه گیری وقوع رویدادها در آینده ارتباط می یابد. ظرفیت و امکان اطلاعات مفید برای تصمیم گیری مرتبط با آینده را توان پیش بینی می نامند. از جمله مهمترین مواردی که توان پیش بینی آن مورد توجه سرمایه گذاران است، نرخ بازده سهام می باشد . سرمایه گذاران اغلب به دنبال بالاترین بازده برای سرمایه گذاری های خود هستند. در صورتیکه تصمیم گیرهای بازار سرمایه را تاثیر پذیرفته از اطلاعات مالی و حسابداری بدانیم، نتیجه حاصله از تصمیمات مذکور تخصیص صحیح تر منابع و ایجاد اقتصادی کارآمدتر و کسب رفاه عمومی بالاتر است . در چنین وضعیتی، فرآیند تصمیم گیری و سرمایه گذار ی به اطلاعاتی تأکید خواهد داشت که امکان پیش بینی های رابین فرصت های مختلف فراهم آورد . عمده ترین منابع اطلاعاتی سرمایه گذاران جهت پیش بینی نرخ بازده سهام، نسبت های مالی و حسابداری است که از صورتهای مالی اساسی حاصل می آید . نسبت های حسابداری از جمله ابزارهای مفید در ارزیابی واحدهای انتفاعی توسط سرمایه گذاران و دیگر استفاده کنندگان محسوب می شود . این تحقیق قصد بررسی رابطه برخی از نسبت های حسابداری را با نرخ بازده سهام عادی پیش بینی شده دارد، با این هدف که به کمک آن نسبت ها، توان پیش بینی بازده آتی سهام عادی سنجیده شود. در این فصل کلیاتی در مورد موضوع تحقیق، اهمیت، ضرورت و روش انجام تحقیق ارائه می شود.

¹.A Statement of Basic Accounting Theory (ASOBAT)

².Predictiv

۲-۱) تشریح و بیان مساله

در سرمایه گذاری، بازده سرمایه گذاری نقش کلیدی دارد و تعیین بازده سرمایه گذاری و پیش بینی بازده برای سرمایه گذاران اهمیت خاصی دارد. آنها در هنگام سرمایه گذاری عوامل متعددی را مدنظر قرار می دهند چراکه اگر سرمایه گذاران عوامل گوناگون و موثر بر بازده سرمایه گذاری را بررسی نکنند نتایج سودمندی عاید نمی شود. البته مساله ی بررسی عوامل موثر بر بازده سهام بیشتر در کشورهای مطروح است که بورس کارایی ندارند چرا که اگر بازار اوراق بهادار کارا باشد، قیمت بازار اوراق نزدیک به ارزش آتی (واقعی) آن اوراق تعیین می شود. به عبارت دیگر قیمت بازار اوراق بهادار شاخص مناسبی از ارزش واقعی اوراق بهادار است. (جهانخانی؛ پارساییان، ۱۳۷۵)

از آنجاکه سرمایه گذاران دارای نقش محوری و حیاتی در بازار بورس هستند جهت گرایش هرچه بیشتر مردم به بازار سرمایه لازم است موجباتی فراهم گردد تا آنان به سرمایه گذاری در بورس ترغیب شده و از طرف دیگر، سرمایه گذاران بتوانند ثروت خویش را حفظ نمایند. یکی از مسائل حائز اهمیت در بورس پیش بینی بازده سهام می باشد. چرا که هدف اصلی از سرمایه گذاری کسب بازده است، بازده در فرآیند سرمایه گذاری، نیروی محرکی است که ایجاد انگیزه می نماید و پاداشی برای سرمایه گذاری محسوب می گردد. بازده ناشی از سرمایه گذاری برای سرمایه گذاران بسیار حائز اهمیت است، زیرا که تمامی بازی سرمایه گذاری به منظور کسب بازده صورت می گیرد. با توجه به میل سرمایه گذاران زمانی این هدف (کسب بازده) تحقق می یابد که تصمیمات بهینه ای در خصوص سرمایه گذاری اتخاذ گردد، که آن نیز نیازمند تجزیه و تحلیل صورتهای مالی و مستلزم داشتن اطلاعاتی در زمینه بازده می باشد.

بنابراین لازم است تا بوسیله تحقیقات، معیارهایی فراهم گردد که سرمایه گذاران با استفاده از آن معیارها بتوانند پیش بینی های لازم را در مورد بازده سهام انجام دهند. در این زمینه مطالعات وسیعی صورت گرفته که یکی از ابزارهای مهم در امر پیش بینی اس تفاده از نسبتهای مالی است. تجزیه و تحلیل نسبتهای مالی همواره به عنوان ابزاری جهت ارزیابی اطلاعات مالی به نحو گسترده ای مورد توجه قرار گرفته است و بسیاری از سرمایه گذاران و مدیران مالی به منظور تجزیه و تحلیل صورتهای مالی از تکنیک فوق یاد می کنند.

بر مبنای چنین نیازی این تحقیق باهدف مقایسه نتایج گرفته شده از تحقیقات در چین با ایران و همچنین توسعه نتایج تحقیقات قبلی تلاش دارد به بررسی ارتباط برخی از نسبتهای مالی با پیش بینی

بازده سهام بپردازد. زیرا از میان روشهای موجود در تجزیه و تحلیل و پیش بینی بسیاری از اندیشمندان علم حسابداری تأکید خاصی بر نسبتهای مالی دارند و این نسبتها را یکی از سودمندترین اطلاعاتی می دانند که می توان در تجزیه و تحلیل هابه کار گرفت.

نسبتهای مورد استفاده عبارتند از: (P/S و EPS, P/B, ROA, P/E)

پیش بینی بازده از دو طریق صورت می گیرد:

۱. تجزیه و تحلیل روند ۲. تجزیه و تحلیل رگرسیون

که تجزیه و تحلیل روند به ۳ صورت انجام می گیرد:

۱. متوسط متحرک

۲. معادله های نمائی

۳. میانگین هندسی

در این تحقیق از تجزیه و تحلیل روند با استفاده از روش میانگین هندسی که اطلاعات آن نیز در بورس موجود می باشد استفاده می کنیم.

فرمولی که مابرای محاسبه پیش بینی بازده مورد استفاده قرار می دهیم به شرح زیر می باشد که براساس میانگین هندسی بازده سهام چندین سال قبل بدست می آید

$$G = [(1 + TR_1)(1 + TR_2) \dots (1 + TR_n)]^{\frac{1}{n}} - 1$$

که این رابطه براساس اطلاعات موجود در بورس بدست آمده است.

در این تحقیق به دنبال بررسی این موضوع هستیم که آیا رابطه معنی داری بین پیش بینی بازده آتی سهام و نسبتهای فوق الذکر وجود دارد که در صورت وجود چنین رابطه ای می توان ابزار تایید شده دیگری را جهت کمک به سرمایه گذاران و دیگر استفاده کنندگان، اتخاذ تصمیمات اقتصادی ایشان معرفی نمود در صورت عدم وجود رابطه، به دنبال متغیرهای دیگری بود که بتوانند بازده سهام را بهتر پیش بینی نمایند.

۱-۳) اهمیت و ضرورت انجام تحقیق :

تصمیم گیری امری است که از ساده ترین تا پیچیده ترین امور زندگی انسان با آن درگیر است. سرعت توسعه فناوری، گسترش ارتباطات، اتصال بازارهای کشورها به یکدیگر و نظایر آنها موجب وسیع تر شدن گستره های عملیاتی و در نتیجه پیچیده شدن محیط های اقتصادی و

سرمایه گذاری گردیده، که در نتیجه آن امر تصمیم گیری های اقتصادی به موضوعی تبدیل شده که انجام آن روز به روز مشکل تر و نیازمند داشتن اطلاعاتی باتوانمندیهای بالاتر برای تصمیم گیرندگان است اینجاست که اهمیت کسب اطلاعاتی مفیدتر جهت تصمیم گیری های دقیق تر ضرورت بیش از پیش خود را آشکار می سازد و طبیعی است در چنین فضای آکنده از رقابت و تغییر، تصمیم گیری های اقتصادی نیز بیشتر متکی بر دانش و اطلاعات گردیده و از جنبه های تصادفی و غیر منطقی فاصله بگیرد.

در این میان پایه و اساس بسیاری از تصمیم گیری های اقتصادی استفاده کنندگان رامی توان اطلاعات مالی و حسابداری و بخصوص صورت های مالی اساسی دانست. از بین استفاده کنندگان از اطلاعات حسابداری، سرمایه گذاران از جمله مهمترین بهره وران تلقی می گردند. همانطور که در بیانیه مفاهیم حسابداری مالی شماره یک تحت عنوان اهداف گزارشگری مالی واحد انتفاعی مورد تأکید است، اطلاعات مالی و حسابداری با محور قرار دادن استفاده کنندگان برون سازمانی از بین آنها سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان را مورد توجه خاصی قرار داده است و تأمین نیاز های اطلاعاتی ایشان را در اولویت قرار می دهد. (هیات تدوین استانداردهای حسابداری مالی، ۱۹۷۸).

۱-۴) روش شناسی^۱ تحقیق

این تحقیق بر اساس هدف، مطالعه ای کاربردی است. هدف از تحقیقات کاربردی، کشف دانش تازه ای است که کاربرد مشخصی را درباره ی فراورده یا فرآیندی در واقعیت دنبال می کند. اما بر اساس روش تحقیق، و از آن جهت که سعی در تبیین رابطه ی همبستگی بین نسبت های مالی و بازده سهام پیش بینی شده را دارد از نوع تحلیل همبستگی می باشد.

۱-۵) سوالات تحقیق:

- ۱) آیا بین نسبت قیمت هر سهم به سود (P/E) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد؟
- ۲) آیا بین نرخ بازده داراییها (ROA) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد؟
- ۳) آیا بین نسبت قیمت هر سهم به ارزش دفتری (P/B) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد؟

1. methodology
2. Applied research

- ۴) آیا بین سود هر سهم (EPS) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد؟
- ۵) آیا بین نسبت قیمت هر سهم به فروش هر سهم (P/S) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد؟

۱-۶) فرضیه ها: (هر فرضیه به صورت جمله خبری نوشته شود)

- ۱ - بین نسبت سود به قیمت هر سهم (P/E) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲ - بین نرخ بازده داراییها (ROA) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد.
- ۳ - بین نسبت ارزش دفتری به قیمت هر سهم (P/B) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد.
- ۴ - بین سود هر سهم (EPS) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد.
- ۵ - بین نسبت قیمت هر سهم به فروش هر سهم (P/S) و پیش بینی بازده سهام رابطه معناداری وجود دارد.

۱-۷) اهداف تحقیق:

در مورد خرید، نگهداری نظریه اینکه تصمیم گیری خرید یا فروش سهام برای سرمایه گذاران از اهم امور تلقی می شود، گذشته از دیگر شواهد و اطلاعات، توان پیش بینی نرخ بازده سهام در اخذ چنین تصمیم های بسیار تاثیر گذار می باشد. در صورت اثبات وجود توان پیش بینی نرخ آتی بازده سهام بصورت بهتر و مفیدتر، با استفاده از متغیرهای چندگانه حسابداری بصورت توام می توان ابزار تایید شده ای را جهت کمک به سرمایه گذاران و دیگر استفاده کنندگان برای اتخاذ تصمیمات اقتصادی ایشان معرفی کرد.

هدف اصلی از انجام این تحقیق بررسی رابطه بین پیش بینی بازده سهام با نسبت های مالی مشخص شده می باشد بر اساس فرضیه های موجود محقق به دنبال اهداف جزئی زیر می باشد:

۱. بررسی رابطه بین پیش بینی بازده سهام با نسبت قیمت به سود هر سهم (P/E)